

Stockholm den [26 november 2024]

Stockholms tingsrätt
Box 8307
104 20 Stockholm

Ansökan om stämning

Kärande:

Ing-Marie Andersson, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ombud:

Juristerna Erik Scherstén, Olivia Möller,
Leonard Garg och Maxim del Río Diaz

Centrum för rättvisa
Box 2215
103 15 Stockholm

erik.schersten@centrumforrattvisa.se
olivia.moller@centrumforrattvisa.se
leonard.garg@centrumforrattvisa.se
maxim.delriodiaz@centrumforrattvisa.se

Svarande:

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Forum:

10 kap. 2 § rättegångsbalken

Saken:

Skadestånd

1 YRKANDEN

- 1.1 Ing-Marie Andersson yrkar att tingsrätten ska förplikta staten att till henne betala 257 525 kronor tillsammans med ränta på beloppet enligt 4 § första stycket och 6 § första stycket räntelagen (1975:635) från den dag som infaller trettio dagar efter det att staten genom Justitiekanslern tagit del av kravet genom utkast på stämningsansökan till dess betalning sker.
- 1.2 Ing-Marie Andersson yrkar ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som kommer att anges senare.

2 VAD MÅLET HANDLAR OM

- 2.1 I februari 2021 fick Ing-Marie Andersson, då 81 år, ett beslut från Försäkringskassan. Av beslutet framgick att Ing-Marie Andersson var skyldig att betala drygt 4,3 miljoner kronor som myndigheten påstod hade utbetalats felaktigt i s.k. assistansersättning. Beloppet skulle betalas inom en månad vid äventyr av dröjsmålsränta.
- 2.2 Bakgrunden till återkravet var att Försäkringskassan år 2020 hade omprövat Ing-Marie Anderssons hjälpbehov och bedömt att hon inte längre hade rätt till personlig assistans, en insats som hon då haft i över 20 år. Bedömningen baserades på de uppgifter som Ing-Marie Andersson själv hade lämnat vid ett hembesök och skiljde sig påtagligt från den bedömning som Försäkringskassan senast gjort år 2006, då myndigheten ansåg att Ing-Marie Andersson hade ett ”stort och varaktigt funktionshinder” och ett ”omfattande behov av stöd och service”.

- 2.3 Konsekvensen av Försäkringskassans förnyade bedömning av Ing-Marie Anderssons hjälpbehov år 2020 var alltså *dels* att den rätt till assistans som hon varit beroende av i över 20 år drogs in, *dels* att hon enligt Försäkringskassan var tvungen att betala tillbaka drygt 4,3 miljoner kronor. Beloppet avsåg all den assistansersättning som hade betalats ut till hennes assistansanordnare [REDACTED] AB (nedan "[REDACTED]") sedan 2017, vilket var året som Försäkringskassan bedömde att Ing-Marie Anderssons hjälpbehov hade minskat.
- 2.4 Ing-Marie Andersson ansåg att Försäkringskassans beslut om återkrav var felaktigt. För att försvara sig mot Försäkringskassans återkrav tog Ing-Marie Andersson hjälp av ett juridiskt ombud, Sofia Linder, som också är hennes barnbarn. Med hjälp av sitt ombud överklagade Ing-Marie Andersson Försäkringskassans beslut om återkrav till Förvaltningsrätten i Jönköping som gav henne delvis rätt. Såväl Ing-Marie Andersson som Försäkringskassan överklagade domen till Kammarrätten i Jönköping och Ing-Marie Andersson fick då fullt bifall till sitt överklagande. Enligt kammarrätten hade Försäkringskassan inte visat att assistansersättning utgått felaktigt och återkravet upphävdes därför.
- 2.5 Ing-Marie Andersson har alltså vunnit ett överklagat mål om återkrav mot Försäkringskassan i förvaltningsdomstol. För att tillvarata sin rätt mot Försäkringskassan har Ing-Marie Andersson haft rättegångskostnader uppgående till 227 525 kronor avseende ombudsarvode.
- 2.6 Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2022 ref. 10 slagit fast att rätten till rättvis rättegång innebär att en enskild som vunnit ett

överklagat förvaltningsmål kan ha rätt till ersättning för sina rättegångskostnader, men att en sådan begäran inte kan prövas i förvaltningsdomstol. Den får i stället prövas i allmän domstol med tillämpning av regler om skadestånd. För att få ersättning för sina rättegångskostnader har Ing-Marie Andersson därför väckt denna talan i allmän domstol.

3 GRUNDER

- 3.1 Ing-Marie Andersson har efter överklagande vunnit mot Försäkringskassan i ett förvaltningsmål rörande återkrav av assistansersättning.
- 3.2 Förvaltningsmålet har varit av stor betydelse för Ing-Marie Andersson och har avsett ett för henne betydande belopp. Frågorna i förvaltningsmålet har inte varit av enkel beskaffenhet och det kan antas att Ing-Marie Andersson skulle haft svårt att tillvarata sin rätt utan ett juridiskt skolad ombud. Ing-Marie Andersson har haft fog för att anlita ombud och de kostnader om 227 525 kronor för arbetet som hennes ombud har lagt ned har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet.
- 3.3 Den omständigheten att Ing-Marie Andersson har saknat möjlighet att få ersättning för sina rättegångskostnader i förvaltningsmålet utgör en överträdelse av hennes rätt till en rättvis rättegång enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen och artikel 6.1 i Europakonventionen. Till följd av överträdelsen har Ing-Marie Andersson, enligt bestämmelsen i 3 kap. 4 § skadeståndslagen, rätt till ersättning för ren förmögenhetsskada motsvarande hennes rättegångskostnader i förvaltningsmålet och ersättning för annan ideell skada som, med hänsyn till den stress

och oro som överträdelsen orsakat henne, skäligen kan uppskattas till 30 000 kronor. Skadeståndet är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen.

4 BAKGRUND

4.1 Om Ing-Marie Andersson

4.1.1 Ing-Marie Andersson är 85 år. Hon är änka och bor ensam i en hyresrätt i tätorten Trädet utanför Ulricehamn. Hon har regelbundet besök av sina söner med familjer samt vänner och bekanta som hjälper henne med vardagssysslor.

4.1.2 Ing-Marie Andersson är idag pensionär. Hon arbetade som busschaufför och taxichaufför fram till att hon år 1974 skadade sig allvarligt i en trafikolycka i sitt arbete. Hon har därefter uppburit livränta, förtidspension och handikappersättning. Ing-Marie Andersson har trots sin skada haft ett aktivt samhällsengagemang som möjliggjorts av att hon haft personlig assistans. Hon har haft flera uppdrag i kommunfullmäktige i Ulricehamn, varit nämndeman i Borås tingsrätt samt varit engagerad i Röda Korset och DHR, som är ett förbund som stödjer personer med nedsatt rörelseförmåga. Idag är hon inte längre engagerad inom politiken eller ideellt med anledning av sin ålder och sitt hälsotillstånd.

4.2 Ing-Marie Andersson är i behov av stöd i vardagen och har varit beviljad personlig assistans av Försäkringskassan i över 20 år

4.2.1 Ing-Marie Andersson har sedan trafikolyckan år 1974 varit i stort behov av stöd och hjälp i vardagen. Detta eftersom trafikolyckan

orsakade en permanent skada i hennes ryggrad som i sin tur bland annat ledde till förlamning i vänster ben och en generellt nedsatt rörelseförmåga. Sedan dess har Ing-Marie Andersson varit helt rullstolsburen. Även efter olyckan har hon drabbats av ytterligare medicinska komplikationer. Bland annat fick hon år 1998 sin [REDACTED] och år 2001 drabbades hon av en stroke som orsakade en avsevärd kraftnedsättning i hennes vänstra arm och hand. Mellan åren 2004 och 2017 hade hon även en trakeostomi inopererad på grund av problem med [REDACTED].

- 4.2.2 Till följd av trafikolyckan och de senare medicinska komplikationerna har Ing-Marie Andersson haft ett omfattande behov av hjälp i vardagen och hon har genom åren beviljats olika insatser från det allmänna. Sedan år 1997 har hon varit beviljad insatsen personlig assistans för att tillförsäkra henne goda levnadsvillkor (se Försäkringskassans underrättelse om beslut den 22 juni 1998, [bilaga 1](#)).
- 4.2.3 För att säkerställa att den personliga assistansen skötts på rätt sätt har Ing-Marie Andersson använt sig av en assistansanordnare med tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att tillgodogöra sig insatsen. Under huvudparten av de drygt 20 år som Ing-Marie Andersson har haft personlig assistans har hon använt sig av assistansanordnaren [REDACTED] (tidigare [REDACTED] AB). I praktiken har den personliga assistansen tillhandahållits Ing-Marie Andersson genom att hon beviljats assistansersättning för ett visst antal timmar per vecka som betalats ut direkt till [REDACTED]. Ing-Marie Andersson har alltså själv aldrig tagit emot någon assistansersättning.

- 4.3 Försäkringskassan bedömer år 2006 att Ing-Marie Anderssons hjälpbehov motsvarar cirka 80 timmar i veckan**
- 4.3.1 Enligt tidigare gällande regler om personlig assistans skulle rätten till assistans omprövas vartannat år fram till dess att brukaren fyllt 65 år (se 7 § i den numera upphävda lagen [1993:389] om assistansersättning). Fram till det att Ing-Marie Andersson fyllde 65 år har det därför gjorts kontinuerliga omprövningar av hennes rätt till assistans.
- 4.3.2 Den sista omprövningen gjordes år 2006 och Försäkringskassan beslutade då att Ing-Marie Andersson hade rätt till i genomsnitt 80 timmars assistans per vecka. Försäkringskassan bedömde att Ing-Marie Andersson hade ett ”stort och varaktigt funktionshinder” som förorsakade ”betydande svårigheter i den dagliga livsföringen” och att det därmed fanns ett ”omfattande behov av stöd och service”. (Se Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 23 augusti 2006, s. 1, bilaga 2. Se även Försäkringskassans underrättelse om beslut den 6 juni 2002, bilaga 3, då myndigheten gjorde en motsvarande bedömning av hjälpbehovet.)
- 4.3.3 Efter omprövningen år 2006 kunde Ing-Marie Anderssons assistanstimmar inte längre utökas, eftersom hon då var över 65 år. Hennes rätt till assistansersättning skulle i stället endast omprövas vid väsentligt ändrade förhållanden (se 7 § andra stycket i den numera upphävda lagen om assistansersättning och 51 kap. 12 § socialförsäkringsbalken).

4.4 Försäkringskassan gör år 2020 en omprövning av Ing-Marie Anderssons hjälpbehov och beslutar att dra in hennes rätt till personlig assistans

4.4.1 Under åren som följde den sista omprövningen 2006 hade Ing-Marie Andersson en väl fungerande personlig assistans som tillförsäkrade henne goda levnadsvillkor och som möjliggjorde för henne att leva ett aktivt liv. Detta skulle dock ändras då Försäkringskassan år 2020, när Ing-Marie Andersson var över 80 år, beslutade att dra in den rätt till assistans som hon då varit beviljad i flera decennier.

4.4.2 Beslutet föranleddes av att Försäkringskassan hade mottagit en anonym anmälan i vilken det gjordes gällande att Ing-Marie Andersson hade överdrivit sitt hjälpbehov. Med anledning av anmälan gjorde Försäkringskassan ett hembesök hos Ing-Marie Andersson (se Försäkringskassans sammanställning av anteckningar från hembesöket, [bilaga 4](#)). Efter att ha pratat med henne kunde handläggaren avskriva alla misstankar om att Ing-Marie Andersson medvetet skulle ha överdrivit sitt hjälpbehov eller lämnat felaktiga uppgifter. Däremot bedömde handläggaren att det, baserat på vad Ing-Marie Andersson berättat under hembesöket, fanns skäl att utreda hennes hjälpbehov på nytt.

4.4.3 Försäkringskassans utredning ledde till att myndigheten gjorde en i princip fullständig omprövning av Ing-Marie Anderssons rätt till personlig assistans. För att Försäkringskassan ska ha laglig rätt att ompröva rätten till personlig assistans och att dra in antalet beviljade assistanstimmar krävs det att myndigheten kan visa att hjälpbehovet har minskat till följd av väsentligt ändrade förhållanden (se t.ex. HFD 2021 ref. 1 p. 19–23). I beslutet anförde

Försäkringskassan att följande ändringar skett i Ing-Marie Anderssons livssituation under de 14 år som gått sedan hjälpbehovet senast prövats år 2006 (se Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 25 november 2020, s. 3, bilaga 5):

Försäkringskassan [har] genomfört en utredning och bedömer att det föreligger väsentligt ändrade förhållanden i din vardag då du nu är ensamstående, har flyttat till hyreslägenhet, inte längre har TRACK och inte längre är politiskt aktiv.

- 4.4.4 Dessa förändringar hade enligt myndigheten medfört att Ing-Marie Anderssons hjälpbehov för grundläggande behov numera endast uppgick till drygt 12 timmar per vecka, vilket är mindre än de 20 timmar som krävs för att personlig assistans ska beviljas (se 51 kap. 3 § socialförsäkringsbalken). Försäkringskassans omprövning resulterade därför i att myndigheten den 25 november 2020 beslutade att Ing-Marie Andersson inte längre hade rätt till personlig assistans. Beslutet om att dra in assistansen började gälla redan dagen därpå. (Se Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 25 november 2020, bilaga 5.)
- 4.4.5 Ing-Marie Anderssons uppfattning är att hennes hjälpbehov inte har minskat sedan den senaste omprövningen år 2006 utan att hjälpbehovet, om något, har ökat på grund av hennes ålder. Hon delar inte heller Försäkringskassans bedömning att de ändrade förhållandena som skett sedan år 2006 varit sådana som medfört att myndigheten haft möjlighet att göra en omprövning av hela hennes assistansbehov. Med hjälp av ett ombud från [redacted] a överklagade Ing-Marie Andersson därför beslutet till förvaltningsrätten som dock avslog överklagandet (se Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 12 oktober 2021 i mål

nr 472-21, bilaga 6). Varken kammarrätten eller Högsta förvaltningsdomstolen meddelade prövningstillstånd i målet.

4.4.6 Den abrupta övergången från att ha personlig assistans i 80 timmar i veckan till att inte ha någon assistans alls har varit svår för Ing-Marie Andersson. Hon har dock accepterat domstolarnas beslut och inrättat sig efter det. För att få vardagen att fungera får hon nu förlita sig på hjälp från familj och vänner samt visst stöd från den kommunala hemtjänsten.

4.5 Försäkringskassan beslutar att Ing-Marie Andersson ska återbetala drygt 4,3 miljoner kronor som myndigheten påstår har utbetalats felaktigt i assistansersättning

4.5.1 I februari 2021 fick Ing-Marie Andersson ett nytt beslut av Försäkringskassan. Beslutet innebar att Ing-Marie Andersson var skyldig att återbetala 4 317 497 kronor som myndigheten menade hade betalats ut felaktigt i assistansersättning. Beloppet avsåg återbetalning av all assistansersättning som hade betalats till sedan den 23 maj 2017, det datum som Ing-Marie Anderssons trakeostomi hade opererats bort, och skulle betalas inom en månad vid äventyr av dröjsmålsränta. (Se Försäkringskassans beslut om återbetalning av assistansersättning den 26 februari 2021, bilaga 7.)

4.5.2 Av beslutet framgick att Försäkringskassan var av uppfattningen att Ing-Marie Andersson hade orsakat felaktiga utbetalningar genom att inte ha anmält de förändringar som Försäkringskassan lagt till grund för omprövningen av hennes rätt till assistans (jfr 108 kap. 2 § socialförsäkringsbalken). (Se Försäkringskassans

beslut om återbetalning av assistansersättning den 26 februari 2021, bilaga 7.)

- 4.5.3 Enligt Försäkringskassan har det alltså ankommit på Ing-Marie Andersson att anmäla till myndigheten *att* hennes make hade gått bort, *att* hon hade flyttat från sitt handikappanpassade hus till en hyreslägenhet som är betydligt mindre anpassad efter hennes behov, *att* hon inte längre hade trakeostomi och slutligen *att* hon inte längre var politiskt aktiv.
- 4.5.4 Ing-Marie Andersson blev bestört när hon fick veta att Försäkringskassans uppfattning var att hon hade orsakat felaktiga utbetalningar om flera miljoner kronor på grund av att hon inte hade anmält dessa omständigheter. Hennes uppfattning var då, och är alltjämt, att det rimligen inte har kunnat krävas av henne att anmäla sin makes bortgång eller att hon flyttat från sitt handikappanpassade hem eftersom dessa förändringar har ökat hennes behov av hjälp, inte minskat det.
- 4.5.5 Ing-Marie Andersson är däremot numera medveten om att borttagandet av trakeostomin var en sådan förändring som borde ha anmälts till Försäkringskassan. Till saken hör dock att Ing-Marie Andersson, via sin personliga assistent, gjorde en anmälan om detta till assistansanordnaren [REDACTED] i samband med att trakeostomin togs bort 2017. Ing-Marie Andersson frågade då [REDACTED] via sin assistent, om hon behövde vidta någon åtgärd, men [REDACTED] gav henne det felaktiga beskedet att förändringen *inte* behövde anmälas eftersom Ing-Marie Andersson vid tillfället var över 65 år. [REDACTED] har själv bekräftat att detta felaktiga besked har lämnats till Ing-Marie Andersson. (Se IVO:s beslut den 31 januari 2023, s. 20, bilaga 8 och Ing-Marie Anderssons

kompletterande överklagande till kammarrätten den 14 december 2021 i mål nr 3854-21, s. 5, bilaga 9.)

4.5.6 Försäkringskassans återkrav skapade stor stress för Ing-Marie Andersson eftersom hon naturligtvis inte hade möjlighet att betala de drygt 4,3 miljoner kronor som Försäkringskassan krävde. Om återkravsbeslutet stod sig skulle Ing-Marie Andersson riskera att gå i personlig konkurs. Beslutet ledde även till att den lokala tidningen rapporterade om ärendet och utmålade Ing-Marie Andersson som en "bidragsfuskare" (se artikel i Ulricehamns Tidning, nätbilagan den 22 mars 2021, *Bidragsfuskade i flera år – kvinna i Ulricehamn krävs på mångmiljonbelopp*, bilaga 10).

4.6 Ing-Marie Andersson tar hjälp av en jurist för att begära omprövning av Försäkringskassans beslut om återkrav

4.6.1 På grund av sin höga ålder och sitt hälsotillstånd saknade Ing-Marie Andersson möjlighet att på egen hand försöka få Försäkringskassans återkravsbeslut ändrat. I stället tog hon hjälp av sitt barnbarn Sofia Linder som är jurist. Vid den tidpunkten arbetade Sofia Linder som skattejurist på [REDACTED] men under återkravsprocessens gång började hon i stället arbeta på [REDACTED]. Sofia Linder åtog sig att arbeta med Ing-Marie Anderssons ärende vid sidan om sin anställning, inom ramen för sin enskilda firma.

4.6.2 Med hjälp av sitt ombud begärde Ing-Marie Andersson först omprövning av Försäkringskassans beslut (se begäran om omprövning den 16 april 2021 av beslut om återbetalning av assistansersättning, bilaga 11). Vid omprövningen beslutade Försäkringskassan att inte ändra beslutet om återkrav (se

Försäkringskassans omprövning av beslut om återbetalning av assistansersättning den 26 maj 2021, bilaga 12).

4.7 Med hjälp sitt ombud överklagar Ing-Marie Andersson Försäkringskassans beslut om återkrav till förvaltningsrätten

4.7.1 Den 8 juli 2021 överklagade Ing-Marie Andersson med hjälp av sitt ombud Försäkringskassans beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping. Ombudet argumenterade utförligt för att förutsättningarna för återkravet inte var uppfyllda och att beslutet skulle upphävas. Detta eftersom utbetalningarna, enligt ombudet, inte hade varit felaktiga och att de i vart fall inte hade orsakats av att Ing-Marie Andersson underlåtit att anmäla väsentliga förändringar. Ombudet gjorde även gällande att beslutet om återkrav var oproportionerligt och att det fanns skäl för eftergift. (Se Ing-Marie Anderssons överklagande till förvaltningsrätten den 8 juli 2021 i mål nr 3876-21, bilaga 13.)

4.7.2 Ombudet lyfte särskilt fram att det enligt praxis i såväl omprövnings- som återkravsmål inte är tillräckligt att hänvisa till ett generellt minskat hjälpbehov utan att det ankommer på myndigheten att visa på väsentligt ändrade förhållanden som på ett konkret sätt lett till ett minskat hjälpbehov. Ombudet anförde att flera av de ändrade förhållanden som Försäkringskassan hänvisat till hade ökat Ing-Marie Anderssons hjälpbehov, inte minskat det. Ombudet pekade även på att Försäkringskassan saknade underlag för slutsatsen att hjälpbehovet skulle ha minskat redan år 2017. Sammantaget argumenterade ombudet för att Försäkringskassan hade brustit i sin utredningsskyldighet och för att den utredning som presenterats inte var tillräcklig för att myndigheten skulle anses ha uppfyllt sin bevisbörda i målet. (Se

Ing-Marie Anderssons överklagande till förvaltningsrätten den 8 juli 2021 i mål nr 3876-21, särskilt s. 5–7 och 16–19, bilaga 13.)

- 4.7.3 Slutligen påtalade ombudet förhållandet att ████████ felaktigt hade informerat Ing-Marie Andersson om att borttagandet av trakeostomin inte hade behövt anmälas till Försäkringskassan. Ombudet argumenterade för att det genom det felaktiga beskedet var ████████ och inte Ing-Marie Andersson som hade orsakat de påstått felaktiga utbetalningarna. I detta sammanhang hänvisade ombudet även till statistik som visar att det är högst ovanligt att Försäkringskassan riktar återkrav av assistansersättning mot den enskilde brukaren och inte assistansanordnaren. (Se Ing-Marie Anderssons överklagande till förvaltningsrätten den 8 juli 2021 i mål nr 3876-21, s. 7–15, bilaga 13.)
- 4.7.4 Den 27 september 2021 yttrade sig Försäkringskassan över överklagandet och motsatte sig ändring av beslutet (se Försäkringskassans yttrande till förvaltningsrätten den 27 september 2021 i mål nr 3876-21, bilaga 14). Därefter skedde viss ytterligare skriftväxling mellan parterna (se Ing-Marie Anderssons yttrande till förvaltningsrätten den 10 oktober 2021 i mål nr 3876-21, bilaga 15, Försäkringskassans yttrande till förvaltningsrätten den 19 oktober 2021 i mål nr 3876-21, bilaga 16 och och Ing-Marie Anderssons yttrande till förvaltningsrätten den 21 oktober 2021 i mål nr 3876-21, bilaga 17).
- 4.7.5 Den 19 juli 2022 meddelade förvaltningsrätten dom i målet. Förvaltningsrätten biföll delvis Ing-Marie Anderssons överklagande och förklarade att återbetalningsskyldigheten skulle sättas ned så att den endast avsåg assistanstimmar hänförliga till skötseln av trakeostomin. Enligt Förvaltningsrätten hade Ing-

Marie Andersson orsakat felaktiga utbetalningar genom att inte anmäla att trakeostomin hade tagits bort. Det gick dock enligt domstolen inte att dra slutsatsen att Ing-Marie Andersson, efter att trakeostomin tagits bort, helt hade saknat rätt till assistansersättning. Försäkringskassan bedömdes därför inte ha gjort tillräckligt sannolikt att samtliga utbetalningar under den aktuella perioden varit felaktiga. (Se Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 19 juli 2022 i mål nr 3876-21, [bilaga 18](#).)

4.8 Ing-Marie Andersson överklagar förvaltningsrättens dom och vinner med hjälp av sitt ombud i kammarrätten

- 4.8.1 Både Försäkringskassan och Ing-Marie Andersson överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Jönköping.
- 4.8.2 Försäkringskassan yrkade att myndighetens ursprungliga beslut om återkrav skulle fastställas i sin helhet samt begärde inhibition av förvaltningsrättens dom. I överklagandet anförde Försäkringskassan att den utredning som myndigheten hade presenterat i målet var tillräcklig, till skillnad från förvaltningsrättens bedömning. (Se Försäkringskassans överklagande till kammarrätten den 21 juli 2022 i mål nr 2547-22, [bilaga 19](#).)
- 4.8.3 I Ing-Marie Anderssons överklagande utvecklade hennes ombud argumentationen från förvaltningsrätten och lyfte särskilt fram att Försäkringskassans utredning inte var tillräcklig för slutsatsen att hennes rätt till assistansersättning hade minskat till följd av borttagandet av trakeostomin. Ombudet påtalade att Ing-Marie Andersson aldrig hade beviljats fler assistanstimmar på grund av trakeostomin utan att assistenternas skötsel av den hade bedömts kunna utföras under den tid som redan var beviljad (Ing-Marie

Andersson var beviljad i genomsnitt 80 timmar assistans i veckan såväl innan som efter att hon fått trakeostomin år 2004, se Försäkringskassans underrättelse om beslut den 6 juni 2002, bilaga 3 och Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 23 augusti 2006, bilaga 2). (Se Ing-Marie Anderssons överklagande den 3 oktober 2022 till kammarrätten i mål nr 2547-22, bilaga 20.)

4.8.4 I ett senare tillägg till överklagandet lämnade Ing-Marie Andersson in ett beslut från IVO om att ████████s tillstånd att bedriva verksamhet med personlig assistans hade återkallats den 31 januari 2023. Av beslutet framgick bland annat att Försäkringskassan, några månader efter förvaltningsrättens dom, hade anmält ████████s hantering av Ing-Marie Anderssons assistans till IVO och då uttryckt att ████████s lämplighet att bedriva personlig assistans kunde ifrågasättas mot bakgrund av den felaktiga information som hade lämnats till Ing-Marie Andersson om trakeostomin. Enligt ombudet visade detta förhållande att även Försäkringskassan ansåg att det var ████████, och inte Ing-Marie Andersson, som hade orsakat de påstått felaktiga utbetalningarna i hennes fall. (Se Ing-Marie Anderssons kompletterande överklagande till kammarrätten den 14 februari 2023 i mål nr 2547-22, bilaga 21 och IVO:s beslut den 31 januari 2023, s. 20, bilaga 8.)

4.8.5 Kammarrätten meddelade prövningstillstånd i målet den 13 september 2023. Därefter skedde viss ytterligare skriftväxling mellan parterna (se Ing-Marie Anderssons yttrande till kammarrätten den 2 oktober 2023 i mål nr 2547-22, bilaga 22, Försäkringskassans yttrande till kammarrätten den 4 oktober 2023

i mål nr 2547-22, bilaga 23 och Ing-Marie Anderssons yttrande till kammarrätten den 11 oktober 2023 i mål nr 2547-22, bilaga 24.)

- 4.8.6 Den 15 januari 2024 meddelade Kammarrätten i Jönköping dom i målet och upphävde Försäkringskassans beslut om återkrav i dess helhet. Enligt kammarrätten gav utredningen i målet inte stöd för att Ing-Marie Andersson till följd av en inte fullgjord anmälningsskyldighet skulle anses ha fått assistansersättning felaktigt eller med ett för högt belopp (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 15 januari 2024 i mål nr 2547-22, s. 3, bilaga 25):

Den utredning som Försäkringskassan genomförde hösten 2020 ger ett visst stöd för att Ing-Marie Anderssons hjälpbehov då var mindre än vad det hade varit tidigare. Det är dock svårt att, från den utredning som finns i målet, dra några säkra slutsatser om när hjälpbehovet minskade. Det framgår inte varför Ing-Marie Anderssons flytt till en ny bostad, henne makes bortgång eller hennes minskade politiska engagemang skulle ha påverkat hennes behov av hjälp med grundläggande behov på något väsentligt sätt. Att hon opererade bort sin trakeostomi år 2017 kan visserligen ha lett till att hjälpbehovet minskade i viss utsträckning, men det framgår inte av utredningen hur hennes hjälpbehov i övrigt såg ut vid den tidpunkten. Det förefaller visserligen rimligt att det minskade hjälpbehov som observerades hösten 2020 kan ha förelegat även en tid dessförinnan, men det räcker inte för att Försäkringskassan med tillräcklig grad av sannolikhet ska anses ha visat att Ing-Marie Anderssons behov under den period som återkravet avser i väsentlig grad var ett annat än när hon senast beviljades personlig assistans år 2006. Sammanfattningsvis är den utredning som finns i målet inte tillräcklig för att Ing-Marie Andersson, till följd av ej fullgjord anmälningsskyldighet, ska anses ha fått assistansersättning felaktigt eller med ett för högt belopp under aktuell tidsperiod.

- 4.8.7 Försäkringskassan överklagade inte domen och kammarrättens dom vann laga kraft den 19 mars 2024.

4.9 Ing-Marie Anderssons rättegångskostnader för förvaltningsmålet uppgår till 227 525 kronor

- 4.9.1 För att tillvarata sin rätt mot Försäkringskassan ådrog sig Ing-Marie Andersson ombudskostnader för 95 timmars arbete om totalt 227 525 kronor (se ombudets faktura den 24 mars 2024, bilaga 26). Den fakturerade tiden baseras på en uppskattning av nedlagd tid som ombudet gjort efter att målet avslutats (se ombudets tidsuppskattning, bilaga 27).
- 4.9.2 Med hänsyn till Ing-Marie Anderssons ekonomiska situation, att det saknas möjlighet att beviljas ersättning för rättegångskostnader i förvaltningsmål och att ombudet, Sofia Linder, är Ing-Marie Anderssons barnbarn har parterna kommit överens om att Ing-Marie Andersson betalar för ombudskostnaderna i den takt som hon har möjlighet till det. Sofia Linder har förklarat att hon inte kommer begära någon dröjsmålsränta.
- 4.9.3 Hittills har Ing-Marie Andersson betalat 40 000 kronor av ombudskostnaderna. 20 000 kronor betalade hon under hösten 2021, varav 10 000 kronor betalades genom en banköverföring och 10 000 kronor erlades kontant. Den 19 januari 2024, i samband med Ing-Marie Andersson fick del av kammarrättens dom, betalade hon ytterligare 20 000 kronor genom en banköverföring. (Se ombudets kontoutdrag, bilaga 28.)
- 4.9.4 Ing-Marie Anderssons inställning är att hon inte borde behöva stå för ombudskostnaderna slutligt. Hon vände sig därför först till Försäkringskassan med ett krav på att få ersättning för ombudskostnaderna, som av Försäkringskassan överlämnats till Justitiekanslern. Detta utkast på stämmingsansökan ersätter nu den

tidigare begäran hos Justitiekanslern. Justitiekanslern har, efter begäran av Sofia Linder, beslutat att skriva av det tidigare ärendet den 19 november 2024. Det bör noteras att Försäkringskassan yttrade sig över den tidigare begäran i samband med att kravet överlämnades till Justitiekanslern. (Se Försäkringskassans överlämnande av begäran om skadestånd, bilaga 29, och Justitiekanslerns beslut att skriva av det tidigare ärendet, bilaga 30.)

5 RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

- 5.1 Det följer av såväl 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen som artikel 6.1 i Europakonventionen att det under vissa förutsättningar står i strid med rätten till rättvis rättegång om enskilda saknar möjlighet att få ersättning för rättegångskostnader som de haft för att tillvarata sin rätt mot det allmänna (se t.ex. rättsfallen ”RF och rättegångskostnaderna” NJA 2015 s. 374 och *Moskalj v. Croatia*, no. 60272/21, § 82, 15 October 2024, med där angivna hänvisningar).
- 5.2 Av den anledningen har Högsta domstolen i en rad fall då det i vanlig lag saknats möjlighet för enskilda att få ersättning för sina rättegångskostnader, ändå dömt ut sådan ersättning med direkt tillämpning av 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. Högsta domstolen har i dessa fall bedömt att rätten till rättvis rättegång kräver att enskilda som vunnit ett mål mot det allmänna och som haft fog för att anlita ombud, får ersättning för rättegångskostnader som varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet. Vid bedömningen har Högsta domstolen beaktat sakens betydelse för den enskilde, målets beskaffenhet – bland annat målets juridiska komplexitet och omfattning – samt om

handläggningen varit förenklad. (Se t.ex. rättsfallen ”RF och rättegångskostnaderna” NJA 2015 s. 374, NJA 2017 s. 503, ”Upprättelseersättningen” NJA 2018 s. 49, ”Bilen i Borås” NJA 2020 s. 908 och ”Den pantsatta bostadsrätten” NJA 2021 s. 235.)

- 5.3 Vad gäller förvaltningsmål har Högsta förvaltningsdomstolen i rättsfallet HFD 2022 ref. 10 bedömt att det inte är möjligt att, på ett motsvarande sätt som i allmän domstol, döma ut ersättning för rättegångskostnader med direkt tillämpning av grundlagsbestämmelsen i de fall rätten till rättvis rättegång skulle kräva det. Högsta förvaltningsdomstolen bedömde i målet att det inte fanns skäl att med hänvisning till rätten till rättvis rättegång frångå den förvaltningsrättsliga ”kvittningsprincipen” om att vardera parten står sina egna kostnader. I stället hänvisade Högsta förvaltningsdomstolen till möjligheten för enskilda att i efterhand begära ersättning för sina rättegångskostnader i allmän domstol genom reglerna om skadestånd. (Se rättsfallet HFD 2022 ref. 10, särskilt p. 30–34.)
- 5.4 Högsta förvaltningsdomstolens avgörande innebär alltså att enskilda alltjämt saknar möjlighet att i förvaltningsprocessen få ersättning för sina rättegångskostnader, oavsett utgång i målet och oavsett om den enskilde haft fog att anlita ombud. Frågan om avsaknaden av en möjlighet till ersättning står i strid med rätten till en rättvis rättegång i det enskilda fallet får, enligt Högsta förvaltningsdomstolen, bedömas inom ramen för en skadeståndstalan mot staten.
- 5.5 Förutsättningarna för statens skadeståndsskyldighet har i detta avseende tydliggjorts sedan staten, genom Justitiekanslern, under

sommaren 2024 för första gången gick med på att betala skadestånd för rättegångskostnader i ett förvaltningsmål med hänvisning till rätten till rättvis rättegång. Justitiekanslern bedömde att omständigheterna i förvaltningsmålet varit sådana att den enskilde hade ”behövt ett juridiskt skolad ombud” och att avsaknaden av en möjlighet att få rättegångskostnaderna ersatta i någon form därmed utgjorde en överträdelse av rätten till rättvis rättegång, vilket utlöste statens skadeståndsskyldighet enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen. (Se Stockholms tingsrätts dom den 16 juli 2024 i mål nr FT 11925-24, [bilaga 31](#), och Justitiekanslerns medgivande av talan den 11 juli 2024 i mål nr FT 11925-24, [bilaga 32](#).)

- 5.6 Det står alltså numera helt klart att avsaknaden av en rätt till ersättning för rättegångskostnader som enskilda har ådragit sig i ett förvaltningsmål i vissa fall innebär en överträdelse av rätten till rättvis rättegång som medför skadeståndsskyldighet för staten. En överträdelse föreligger i de fall som den enskilde vunnit förvaltningsmålet och då omständigheterna varit sådana att den enskilde haft fog att anlita ombud. I en sådan situation har den enskilde rätt till skadestånd motsvarande de rättegångskostnader som har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet.
- 5.7 Ing-Marie Anderssons uppfattning är att hon har haft fog för att anlita ombud för att tillvarata sin rätt gentemot Försäkringskassan i det bakomliggande förvaltningsmålet. Hon har därför rätt till skadestånd för de rättegångskostnader som har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet. I avsnittet nedan redogör hon närmare för detta.

6 ING-MARIE ANDERSSON HAR RÄTT TILL SKADESTÅND FÖR SINA BEFOGADE RÄTTEGÅNGSKOSTNADER

6.1 Ing-Marie Andersson har haft fog för att anlita ombud

6.1.1 Tingsrätten har först att pröva om Ing-Marie Andersson haft fog för att anlita ombud i förvaltningsmålet. Ing-Marie Anderssons uppfattning är att hon har haft fog för att anlita ombud för att få Försäkringskassans återkrav av assistansersättning upphävt i förvaltningsmålet. Skälen för det är följande.

6.1.2 *För det första* kan det konstateras att förvaltningsmålet var av mycket stor ekonomisk betydelse för Ing-Marie Andersson. Återkravet avsåg ett betydande belopp, drygt 4,3 miljoner kronor, som, om det hade stått sig, hade medfört personlig konkurs. Ing-Marie Andersson hade vid tiden för återkravet och alltjämt idag högst begränsade ekonomiska resurser. Hennes inkomst består av en låg pension, livränta och handikappersättning. Målets ekonomiska betydelse innebär i sig att Ing-Marie Andersson haft fog för att anlita ombud i ärendet.

6.1.3 *För det andra* kan det konstateras att förvaltningsmålet inte var av enkel beskaffenhet. Målet avsåg ett antal komplicerade frågor så som huruvida Ing-Marie Anderssons hjälpbehov skulle anses ha förändrats, när den förändringen i så fall hade skett i tiden, huruvida detta innebar att utbetalningen av assistansersättningen var att betrakta som felaktig samt om det i så fall var Ing-Marie Andersson som hade orsakat den felaktiga utbetalningen genom att underlåta att uppfylla sin anmälningsskyldighet. Målet har vidare aktualiserat frågor kring om Försäkringskassan uppfyllt det

beviskrav som ställs på myndigheten vid återkravsmål samt frågan om det har funnits skäl för eftergift. Målet har alltså rört frågor som har krävt ingående utredningar och bevisning för att Ing-Marie Andersson skulle kunna tillvarata sina rättigheter och få beslutet ändrat.

6.1.4 *För det tredje* har förvaltningsmålet haft stor personlig betydelse för Ing-Marie Andersson. Försäkringskassans beslut om återkrav innefattade påståenden om att Ing-Marie Andersson underlåtit att uppfylla sin anmälningsplikt och att det därmed var hon som hade orsakat felaktiga utbetalningar. Beslutet innebar alltså att Försäkringskassan pekade ut henne som personligt ansvarig för felaktiga utbetalningar och ledde bland annat till att den lokala tidningen rapporterade om ärendet och utmålade henne som en ”bidragsfuskare” (se artikel i Ulricehamns Tidning, nätbilagan den 22 mars 2021, *Bidragsfuskade i flera år – kvinna i Ulricehamn krävs på mångmiljonbelopp*, bilaga 10). För Ing-Marie Andersson har det alltid varit viktigt att göra rätt för sig. Det var därför av stor vikt för henne att i ett domstolsavgörande få bekräftat att hon inte orsakat felaktiga utbetalningar om miljonbelopp från Försäkringskassan.

6.1.5 *För det fjärde* måste även Ing-Marie Anderssons personliga förhållanden beaktas vid bedömningen av om hon haft fog för att anlita ombud. Härvid bör det beaktas att Ing-Marie Andersson, vid tiden för Försäkringskassans beslut om återkrav, var över 80 år. [REDACTED] [REDACTED]. Det är tydligt att Ing-Marie Andersson varit i en situation där hon haft fog för att anlita

ombud för att få Försäkringskassans återkrav av assistansersättning upphävt i förvaltningsmålet.

6.2 Kostnaderna för det arbete som Ing-Marie Anderssons ombud utfört har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet

6.2.1 Om tingsrätten bedömer att Ing-Marie Andersson har haft fog för att anlita ombud har hon rätt till skadestånd för de rättegångskostnader hon haft som varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet.

6.2.2 För att tillvarata sin rätt mot Försäkringskassan ådrog sig Ing-Marie Andersson rättegångskostnader om totalt 227 525 kronor.

6.2.3 Rättegångskostnaderna avser ombudsarvode och motsvarar 95 timmars arbete à 2 395 kronor. Ombudets arbete har bland annat innefattat upprättande av en begäran om omprövning till Försäkringskassan, ett överklagande till förvaltningsrätten, ett överklagande till kammarrätten samt ytterligare fem yttranden till förvaltningsrätten och kammarrätten. Ombudets arbete har också innefattat inläsning av relevant praxis på området samt inläsning av relevanta omständigheter för målet så som Ing-Marie Anderssons assistansersättningshistorik från 1997 till 2020 och det parallella målet om indragen assistansersättning. (Se ombudets faktura den 24 mars 2024, bilaga 26 samt ombudets tidsuppskattning, bilaga 27).

6.2.4 Ing-Marie Andersson är av uppfattningen att kostnaderna för det arbete som ombudet lagt ned har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet. Vid bedömningen bör det särskilt beaktas att målet var av avsevärd betydelse för Ing-Marie Andersson, att

målet har innefattat ett omfattande material samt att processen pågick under lång tid, drygt tre år från det att Försäkringskassan fattade sitt ursprungliga beslut till dess att kammarrättens dom vann laga kraft. Det bör även beaktas att bedömningen av kostnadernas skälighet enligt Europadomstolens praxis inte får vara för sträng mot den enskilde (i rättsfallen *Stankiewicz v. Poland* och *Zustović v. Croatia* beviljades den begärda ersättningen eftersom staten inte kunnat visa att kostnaderna varit överdrivna eller oskäligt höga [eng. ”excessive”], se *Stankiewicz v. Poland*, no. 46917/99, §§ 75 och 85, ECHR 2006-VI och *Zustović v. Croatia*, no. 27903/15, § 131, 22 April 2021). Ytterst är det dock upp till tingsrätten att bedöma skäligheten av beloppet, både avseende ombudets timkostnad och tidsåtgången.

- 6.2.5 Ing-Marie Andersson vill avslutningsvis anföra att det saknar betydelse att hon ännu inte har betalat hela det belopp som hennes ombud fakturerat. Den fordran som ombudet har gentemot Ing-Marie Andersson är alltjämt gällande och Ing-Marie Andersson kommer fortsätta att betala av skulden i den takt som hon har möjlighet till det. (Se t.ex. rättsfallet *Zustović v. Croatia*, no. 27903/15, § 124, 22 April 2021, där Europadomstolen uttalade att det, för att statens skadeståndsskyldighet ska uppstå, inte är nödvändigt att den enskilde faktiskt har betalat samtliga ombudskostnader, utan att det är tillräckligt att det finns en skyldighet för den enskilde att betala ombudskostnaderna. I målet ogillade Europadomstolen en invändning från staten om att den enskilde inte ådragit sig faktiska rättegångskostnader gentemot sitt ombud som också var hennes son.)

7 ING-MARIE ANDERSSON HAR ÄVEN RÄTT TILL 30 000 KRONOR I IDEELLT SKADESTÅND

- 7.1 Utöver ekonomisk skada ska staten enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen även ersätta ideell skada som uppkommit till följd av att en skadelidandes fri- och rättigheter enligt Europakonventionen eller regeringsformen har överträtts i den utsträckning det är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen.
- 7.2 Ersättningen ska enligt 5 kap. 8 § skadeståndslagen bestämmas efter vad som är skäligt med hänsyn till överträdelsens art och omständigheterna i övrigt. Det ideella skadeståndet ska kompensera bland annat för den oro, maktlöshet och stress som överträdelsen inneburit (se prop. 2017/18:7 s. 31 och s. 64).
- 7.3 Som anförts ovan har Ing-Marie Andersson haft fog för att anlita ombud i förvaltningsmålet och därigenom ådra sig ombudskostnader. För henne har överträdelsen – dvs. att hon på grund av kvittningsprincipen inte kunnat få ersättning för sina befogade ombudskostnader i förvaltningsmålet – inneburit att hon under målets handläggning känt oro och stress inför de kostnader hon successivt ådragit sig. Därtill upplever hon fortsatt, efter att förvaltningsmålet avslutats, känslor av oro och stress över hur hon ska ha möjlighet att betala ombudskostnaderna i sin helhet. Enligt den rådande ordningen har Ing-Marie Andersson varit hänvisad till att begära ersättning för sina rättegångskostnader i ett förfarande som är separerat från förvaltningsmålet och som dessutom är osäkert till sin utgång. Mot den bakgrunden har Ing-Marie Andersson – även om hon skulle få framgång med sitt skadeståndsanspråk mot staten – lidit ideell skada.

7.4 Med hänsyn till det ovan anförda anser Ing-Marie Andersson att hon bör tillerkännas ersättning med skäliga 30 000 kronor för ideell skada, samt att en sådan ersättning är nödvändig för att gottgöra överträdelsen. Det begärda beloppet motsvarar den nivå på belopp som Europadomstolen har dömt ut. (Se till exempel *Zustović v. Croatia*, no. 27903/15, § 133, 22 April 2021, där Europadomstolen fann att en enskilds rätt till en rättvis rättegång överträtts eftersom hon inte haft möjlighet att få ersättning för sina rättegångskostnader i ett mål mot det allmänna. Utöver ekonomiskt skadestånd tillerkändes hon 3 000 euro, vilket motsvarar knappt 35 000 kronor, i ideell ersättning för överträdelsen. Se även *Dragan Kovačević v. Croatia*, no. 49281/15, § 93, 12 May 2022 och *Moskalj v. Croatia*, no. 60272/21, § 101, 15 October 2024.)

8 BEVISUPPGIFT

8.1 Ing-Marie Andersson kommer av processekonomiska skäl att lämna bevisuppgift efter att staten har ingett svaromål.

Som ovan,

Erik Scherstén

Olivia Möller

Leonard Garg

Maxim del Río Diaz

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1 – Försäkringskassans underrättelse om beslut den 22 juni 1998

Bilaga 2 – Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 23 augusti 2006

Bilaga 3 – Försäkringskassans underrättelse om beslut den 6 juni 2002

Bilaga 4 – Försäkringskassans sammanställning av anteckningar från hembesöket

Bilaga 5 – Försäkringskassans beslut om assistansersättning den 25 november 2020

Bilaga 6 – Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 12 oktober 2021 i mål nr 472-21

Bilaga 7 – Försäkringskassans beslut om återbetalning av assistansersättning den 26 februari 2021

Bilaga 8 – IVO:s beslut den 31 januari 2023

Bilaga 9 – Ing-Marie Anderssons kompletterande överklagande till kammarrätten den 14 december 2021 i mål nr 3854-21

Bilaga 10 – Artikel i Ulricehamns Tidning, nätbilagan den 22 mars 2021, *Bidragssfuskade i flera år – kvinna i Ulricehamn krävs på mångmiljonbelopp*

Bilaga 11 – Begäran om omprövning den 16 april 2021 av beslut om återbetalning av assistansersättning

Bilaga 12 – Försäkringskassans omprövning av beslut om återbetalning av assistansersättning den 26 maj 2021

Bilaga 13 – Ing-Marie Anderssons överklagande till förvaltningsrätten den 8 juli 2021 i mål nr 3876-21

Bilaga 14 – Försäkringskassans yttrande till förvaltningsrätten den 27 september 2021 i mål nr 3876-21

Bilaga 15 – Ing-Marie Anderssons yttrande till förvaltningsrätten den 10 oktober 2021 i mål nr 3876-21

Bilaga 16 – Försäkringskassans yttrande till förvaltningsrätten den 19 oktober 2021 i mål nr 3876-21

Bilaga 17 – Ing-Marie Anderssons yttrande till förvaltningsrätten den 21 oktober 2021 i mål nr 3876-21

Bilaga 18 – Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 19 juli 2022 i mål nr 3876-21

Bilaga 19 – Försäkringskassans överklagande till kammarrätten den 21 juli 2022 i mål nr 2547-22

Bilaga 20 – Ing-Marie Anderssons överklagande den 3 oktober 2022 till kammarrätten i mål nr 2547-22

Bilaga 21 – Ing-Marie Anderssons kompletterande överklagande till kammarrätten den 14 februari 2023 i mål nr 2547-22

Bilaga 22 – Ing-Marie Anderssons yttrande till kammarrätten den 2 oktober 2023 i mål nr 2547-22

Bilaga 23 – Försäkringskassans yttrande till kammarrätten den 4 oktober 2023 i mål nr 2547-22

Bilaga 24 – Ing-Marie Anderssons yttrande till kammarrätten den 11 oktober 2023 i mål nr 2547-22

Bilaga 25 – Kammarrätten i Jönköpings dom den 15 januari 2024 i mål nr 2547-22

Bilaga 26 – Ombudets faktura den 24 mars 2024

Bilaga 27 – Ombudets tidsuppskattning

Bilaga 28 – Ombudets kontoutdrag

Bilaga 29 – Försäkringskassans överlämnande av begäran om skadestånd

Bilaga 30 – Justitiekanslerns beslut att skriva av det tidigare ärendet

Bilaga 31 – Stockholms tingsrätts dom den 16 juli 2024 i mål nr FT 11925-24

Bilaga 32 – Justitiekanslerns medgivande av talan den 11 juli 2024 i mål nr FT 11925-24